

58/1995 Sb.

ZÁKON

ze dne 14. března 1995

o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů

Změna: 60/1998 Sb.
Změna: 188/1999 Sb.
Změna: 282/2002 Sb.
Změna: 377/2005 Sb.
Změna: 23/2006 Sb.
Změna: 293/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

POJIŠŤOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ VÝVOZU SE STÁTNÍ PODPOROU

§ 1

nadpis vypuštěn

(1) Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ a závazky vyplývajícími z členství České republiky ve Světové obchodní organizaci¹⁾ státní podporu vývozu poskytovanou formou pojištění vývozních úvěrových rizik, podpořeného financování a dorovnávání úrokových rozdílů.

(2) Pojištěním vývozních úvěrových rizik se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) pojištění krátkodobých vývozních úvěrů proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik,
- b) pojištění dlouhodobých vývozních úvěrů a úvěrů na investice proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik, nebo nezaplacení v důsledku tržně nezajistitelných komerčních rizik,
- c) pojištění investic v zahraničí proti teritoriálním rizikům, především proti riziku zamezení převodu výnosu z investice, vyvlastnění, nebo politicky motivovaného násilného poškození,
- d) pojištění proti ztrátám vývozců a investorů spojeným s přípravou a realizací obchodních činností,
- e) pojištění úvěrů poskytnutých výrobcí nebo vývozci na financování výroby určené pro vývoz proti riziku nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti výrobce nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu,
- f) pojištění bankovních záruk nebo jiných služeb poskytnutých bankou vývozce zahraniční osobě za vývozce proti riziku nesplnění smluvních závazků vývozce ze smlouvy o vývozu,
- g) pojištění rizik kurzové ztráty české koruny vůči cizím měnám vzniklé v případě pojistného plnění v důsledku rozdílu kurzu platného při sjednání pojistné smlouvy a kurzu platného při výplatě pojistného plnění,
- h) zajišťovací činnost²⁾ vůči zahraničním úvěrovým pojišťovnám ve vztahu k pojištění poskytnutému podle písmen a), b) a f) v souvislosti s účastí vývozce na dodávkách zboží nebo poskytnutí služeb dovozci uskutečněných zahraniční osobou, a to v rozsahu podílu vývozce na těchto dodávkách,
- i) zajišťovací činnost vůči úvěrovým pojišťovnám ve vztahu k pojištění vývozu proti tržně nezajistitelným teritoriálním a tržně nezajistitelným komerčním rizikům,
- j) pojištění a zajištění úvěrů malých a středních podnikatelů s trvalým pobytem nebo sídlem na území České republiky.

(3) Podpořeným financováním se pro účely tohoto zákona rozumí krátkodobé a dlouhodobé financování a poskytování vývozních úvěrů, úvěrů na financování výroby pro vývoz, úvěrů na investice a na projektové financování a krátkodobé a dlouhodobé poskytování finančních služeb souvisejících s vývozem za podmínek tohoto zákona formou

a) refinančních úvěrů bance vývozce na financování vývozu, bance vývozce a bance výrobce na financování výroby pro vývoz, bance investora na financování investice, bance vývozce na projektové financování a přímých úvěrů vývozci, zahraniční společnosti nebo zahraniční osobě na financování vývozu, vývozci a výrobcí na financování výroby pro vývoz, investorovi na financování investice a vývozci na projektové financování,

b) finančních služeb souvisejících s vývozem, které zahrnují především
1. bankovní záruky,

2. otevírání akreditivů a platební styk a zúčtování,
3. zajišťovací operace,
4. financování místních nákladů v zemi sídla nebo trvalého pobytu dovozce.

(4) Dorovnáváním úrokových rozdílů se pro účely tohoto zákona rozumí dorovnávání rozdílů mezi úroky stanovenými pevnými úrokovými sazbami u vývozních úvěrů poskytovaných bankou vývozce v souladu s právem Evropských společenství a mezinárodními pravidly upravujícími státem podporované vývozní úvěry (dále jen „mezinárodní pravidla“) se splatností alespoň dva roky a náklady banky vývozce na obstarání zdrojů na tyto úvěry na finančních trzích na úrovni sazeb mezibankovního trhu navýšené o stanovenou odměnu pro banku vývozce. Úrokové rozdíly se dorovnávají převodem tohoto rozdílu bance vývozce ze státního rozpočtu nebo přebytku bankou vývozce do státního rozpočtu.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) bankou investora banka, pobočka zahraniční banky nebo finanční instituce, 1b) která poskytuje investorovi nebo zahraniční osobě úvěr na investici,
- b) bankou výrobce banka, pobočka zahraniční banky nebo finanční instituce, 1b) která poskytuje výrobcí úvěr související s výrobou zboží nebo s poskytováním služeb určených pro následný vývoz,
- c) bankou vývozce banka, pobočka zahraniční banky nebo finanční instituce, 1b) která poskytuje vývozci nebo zahraniční osobě úvěr související s vývozem,
- d) dodavatelským úvěrem poskytnutí časového odstavu mezi splněním závazku vývozce a povinností dovozce zaplatit vývozci za jeho plnění poskytnuté dovozci vývozcem podle smlouvy o vývozu,
- e) dovozcem zahraniční osoba, která uskutečňuje dovoz z České republiky,
- f) financováním výroby pro vývoz financování vývoje nebo výroby zboží a služeb před uskutečněním jejich vývozu,
- g) finančními službami souvisejícími s vývozem činnosti vykonávané Českou exportní bankou, a. s., (dále jen "exportní banka") na základě bankovní licence podle zvláštního zákona, 1b) které souvisejí s vývozem,
- h) finančními trhy domácí a zahraniční peněžní a kapitálové trhy,
- i) finančními zdroji finanční prostředky získané především vydáním dluhopisů, prodejem dluhopisů nebo na základě smluv o úvěru,
- j) hodnotou vývozu cena sjednaná ve smlouvě o vývozu,
- k) investicí finanční prostředky nebo jiné peněží ocenitelné hodnoty nebo majetková práva vynaložená na dobu nejméně tří let právnickou osobou se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle obchodního zákoníku, nebo zahraniční společností, za účelem založení, získání nebo zvýšení podílu v právnické osobě se sídlem mimo území České republiky nebo za účelem rozšíření podnikání této právnické osoby,
- l) investorem osoba, která vynakládá investici, a to buď právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle obchodního zákoníku, nebo zahraniční společnost,
- m) kapitálovými trhy domácí a zahraniční trhy se splatností poskytovaných finančních zdrojů delších než jeden rok,
- n) komerčním rizikem riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru zahraničním soukromoprávním dlužníkem z důvodu jeho platební neschopnosti nebo platební nevěle,
- o) místními náklady výdaje na služby a zboží, které je nutné vynaložit v zemi konečného určení vývozu v souladu se smlouvou o vývozu nebo smlouvou mezi dovozcem a zahraniční osobou, buď pro uskutečnění vývozu nebo pro dokončení projektu nebo díla, na kterém se vývozce účastní v souvislosti se smlouvou o vývozu, a které nebudou financovány za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky, za kterých bude financován vývozní úvěr,
- p) odběratelským úvěrem úvěr poskytovaný na financování smlouvy o vývozu podle smlouvy o úvěru uzavřené mezi bankou, pobočkou zahraniční banky nebo finanční institucí 1b) jako věřitelem a dlužníkem,
- r) ostatními operacemi operace související se získáním finančních zdrojů k zabezpečení likvidity exportní banky, včetně zajišťovacích operací,
- s) pojistnou angažovaností souhrn hodnot pojištěných vývozních úvěrových rizik z uzavřených pojistných smluv v nominální výši, včetně úroků a smluvních poplatků, a ze zajišťovací činnosti, snížený o hodnotu rizik, která již zanikla, a hodnot smluv o příslibu pojištění ve výši 50 % jejich nominální hodnoty,
- t) projektovým financováním poskytnutí úvěru, který je splácen výnosy a příjmy z činnosti zahraniční osoby zřízené za účelem realizace projektu,

- u) přímým úvěrem úvěr poskytovaný exportní bankou výrobcí, vývozci, investorovi nebo zahraniční osobě,
- v) refinančním úvěrem úvěr poskytovaný exportní bankou bance výrobce, bance vývozce nebo bance investora,
- w) smlouvou o vývozu smlouva uzavřená mezi vývozcem a dovozcem o vývozu zboží nebo služeb, nebo o vývozu zboží a služeb,
- x) teritoriálním rizikem riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru z důvodu mimořádných a nahodilých událostí v zemi, do níž je dodáváno, nebo v zemi, z níž má být úhrada pohledávky provedena, anebo ve třetí zemi, jako jsou platební nevěle veřejnoprávního dlužníka, rozhodnutí třetí země, zákaz plateb (moratorium), nemožnost nebo zdržení převodu finančních prostředků, rozhodnutí orgánů v zemi dlužníka, rozhodnutí orgánů v zemi pojistitele nebo pojištěného a okolnosti představující vyšší moc,
- y) tržně nezajistitelnými komerčními riziky komerční rizika, která nelze zajistit na trhu soukromého komerčního úvěrového zajištění za podmínek běžných na mezinárodních trzích,
- z) veřejnoprávním dlužníkem osoba pověřená výkonem státní moci nebo veřejné správy, která nemůže být právně prohlášena neschopnou plnit své závazky, ostatní osoby se považují za soukromoprávní dlužníky,
- aa) výrobcem osoba, která vyrábí zboží nebo poskytuje služby určené pro následný vývoz, a to buď fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, a která je podnikatelem podle obchodního zákoníku, nebo zahraniční společnost,
- bb) vývozcem osoba, která uskutečňuje vývoz, a to buď fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, a která je podnikatelem podle obchodního zákoníku, nebo zahraniční společnost,
- cc) vývozem dodání zboží nebo poskytnutí služeb nebo dodání zboží a poskytnutí služeb dovozci podle smlouvy o vývozu za účelem užití mimo území České republiky,
- dd) vývozním úvěrem dodavatelský úvěr a odběratelský úvěr,
- ee) zahraniční osobou fyzická osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky,
- ff) zahraniční úvěrovou pojišťovnou zahraniční osoba, která poskytuje pojištění úvěrů s podporou členského státu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj,
- gg) zajišťovacími operacemi operace směřující k omezení zejména měnových, úrokových a jiných rizik,
- hh) bankovní zárukou záruka vydaná bankou nebo spořitelním a úvěrním družstvem,
- ii) zahraniční společností právnická osoba se sídlem v zahraničí, kterou právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle obchodního zákoníku, ovládá tím, že se na základním kapitálu společnosti přímo či nepřímo podílí z více než 50 % nebo kontroluje nadpoloviční většinu hlasovacích práv spojených s účastí na základním kapitálu společnosti nebo může jmenovat většinu členů představenstva, dozorčí rady nebo správní rady nebo jiného obdobného vedoucího orgánu společnosti,
- jj) úvěrem na investici úvěr na pořízení investice nebo úvěr na činnost zahraniční společnosti poskytnutý bankou investora.

§ 2a

Ustanovení tohoto zákona týkající se bank se pro spořitelní a úvěrní družstva použijí obdobně.

§ 3

Podmínky pojištění vývozních úvěrových rizik a poskytnutí podpořeného financování

(1) Při pojišťování vývozních úvěrových rizik a při podpořeném financování se posuzuje hledisko rizika návratnosti vývozního úvěru s ohledem na platební schopnost zahraniční osoby v postavení dlužníka a země, ze které má být úhrada pohledávky provedena nebo do níž má směřovat investice; u poskytovaných úvěrů a bankovních záruk se posuzuje hledisko rizik návratnosti, zejména platební schopnosti dlužníka a schopnosti vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu.

(2) Poskytnutí podpořeného financování je podle § 8 odst. 5 podmíněno sjednáním zajištění, pokud není sjednáno pojištění vývozních úvěrových rizik pojišťovných Exportní garanční a pojišťovací společností, a. s., (dále jen "exportní pojišťovna") podle § 1 odst. 2.

§ 4

Pojištění vývozních úvěrových rizik

(1) Provozováním pojištění vývozních úvěrových rizik se pověřuje exportní pojišťovna. Podmínkou k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik je, že jediným akcionářem exportní pojišťovny je stát, který svá akcionářská práva vykonává prostřednictvím ministerstev. Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na exportní pojišťovnu ustanovení zvláštního zákona upravujícího pojištnictví.3) Stanovy exportní pojišťovny musí obsahovat kromě náležitostí stanovených v obchodním zákoníku zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské či jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou

činností exportní pojišťovny.

(2) Exportní pojišťovna nesmí zakládat právnické osoby ani nabyvat podíly v právnických osobách, s výjimkou

a) exportní banky,

b) nabytí podílu v právnické osobě, která je dlužníkem, po dobu nezbytně nutnou k zajištění vymahatelnosti pohledávek vůči dlužníkovi,

c) právnické osoby, jejímž předmětem podnikání je pojišťovací a zajišťovací činnost v odvětví pojištění úvěru a činnosti související s pojišťovací nebo zajišťovací činností podle zvláštního zákona upravujícího pojišťovnictví,³⁾ s výjimkou pojištění podle tohoto zákona; k založení takové právnické osoby je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Na tuto právnickou osobu se nevztahuje státní podpora vývozu podle tohoto zákona.

(3) Fondy pro pojišťování vývozních úvěrových rizik jsou tvořeny přířelými z rozdělení zisku exportní pojišťovny a dotacemi ze státního rozpočtu určenými na tvorbu těchto fondů. Dotace ze státního rozpočtu jsou poskytovány v závislosti na vývoji pojistné angažovanosti a stávají se trvalou součástí těchto fondů. Rezervy jsou tvořeny v souladu se zvláštními právními předpisy upravujícími tvorbu rezerv pro pojišťovny a pro účely zjištění základu daně z příjmů,^{5a)} přičemž vyrovnávací rezervu pro pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2 tvoří exportní pojišťovna odděleně. S těmito fondy a rezervami hospodaří exportní pojišťovna odděleně od ostatních rezerv a fondů.

(4) Při pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovna předkládá Ministerstvu financí ke schválení základní ekonomické parametry jednotlivých nově zaváděných typů pojištění vývozních úvěrových rizik, zejména jejich obchodní plán; přitom zabezpečuje hospodárné využití dotací ze státního rozpočtu a státní záruky.

(5) Exportní pojišťovna nesmí přijmout k pojištění vývozní úvěrová rizika přesahující její pojistnou kapacitu. Pojistnou kapacitou se rozumí horní limit pojistné angažovanosti z uzavřených pojistných smluv a smluv o příslibu pojištění, jimiž se na období do konce daného kalendářního roku může exportní pojišťovna smluvně vázat. Ve státním rozpočtu na daný rok se stanoví výše pojistné kapacity exportní pojišťovny a rovněž výše dotace ze zdrojů státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů. Způsob výpočtu pojistné kapacity stanoví Ministerstvo financí právním předpisem, přičemž vychází ze souhrnu hodnot vývozních úvěrových rizik obsažených v platných a rozpracovaných pojistných smlouvách a smlouvách o příslibu pojištění, předpokládaného doplnění pojistných fondů z rozdělení zisku, ze změn technických rezerv exportní pojišťovny a z rozdělení platných a rozpracovaných pojistných smluv a smluv o příslibu pojištění podle míry rizikovitosti.

(6) Exportní pojišťovna může pojištit jednotlivá vývozní úvěrová rizika až do výše 20 % pojistné kapacity stanovené pro rok, kdy je na toto riziko sjednáno pojištění. Se souhlasem ministra financí a ministra průmyslu a obchodu je exportní pojišťovna oprávněna pojištit jednotlivé vývozní úvěrové riziko až do výše 40 % pojistné kapacity. Jednotlivá úvěrová rizika přesahující 40 % pojistné kapacity může exportní pojišťovna pojištit se souhlasem vlády.

(7) Ministerstvo financí stanoví právním předpisem způsob tvorby fondů uvedených v odstavci 3, poměr mezi výší rezerv a fondů uvedených v odstavci 3 a objemem pojistné angažovanosti a podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím těchto rezerv a fondů. Pro pojišťovací případy s mimořádně vysokým pojistným rizikem stanoví Ministerstvo financí právním předpisem, odchylně od stanovení poměru uvedeného ve větě první, poměr mezi výší rezerv a fondů uvedených v odstavci 3 a objemem pojistné angažovanosti a podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím těchto rezerv a fondů. Mimořádně vysokým pojistným rizikem se pro účely tohoto zákona rozumí běžně nepojištitelné pojistné riziko^{5b)} vyplývající z teritoriálních a kombinovaných komerčních a teritoriálních rizik a riziko nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti výrobce nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu, u které je národohospodářský zájem státu na jejím splnění.

(8) Exportní pojišťovna podává jednou ročně Poslanecké sněmovně informaci o pojišťování vývozních úvěrových rizik. Tato informace obsahuje zejména

a) údaje o exportní pojišťovně, především o výši jejího základního kapitálu, změnách ve složení ministerstev, která vykonávají akcionářská práva státu, změnách ve složení představenstva a dozorčí rady, a dále bilanci exportní pojišťovny,

b) údaje o provozování pojištění vývozních úvěrových rizik, především rozbor tohoto pojištění včetně teritoriální a odvětvové struktury, užití prostředků státního rozpočtu, dále údaje o vztahu mezi poptávkou po tomto pojištění a pojistnou kapacitou exportní pojišťovny, jakož i údaje o předpokládaném vývoji tohoto pojištění.

§ 5

Náležitosti žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik

(1) Žádost o pojištění vývozních úvěrových rizik spojených s jednotlivým vývozem předkládá vývozce, výrobce, investor, banka výrobce, exportní banka nebo banka vývozce (dále jen "žadatel") exportní pojišťovně.

(2) V žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik je žadatel povinen uvést nejméně

a) své identifikační údaje,⁶⁾

b) výši svého čistého obchodního majetku a strukturu svých společníků,

c) charakteristiku vývozu a jeho objem, předpokládaný podíl hodnoty vývozu, která bude vytvořena v České republice, předpokládaný rozsah vývozního úvěru, platební podmínky a časové rozložení čerpání a splacení poskytovaného úvěru a rozsah bankovní záruky nebo jiných bankovních služeb poskytovaných v souvislosti s vývozem,

d) údaje o zahraniční osobě, které je vývozní úvěr poskytován, zejména identifikační údaje⁶⁾ a údaje o její ekonomické situaci a

platební morálce,

e) další údaje uvedené v pojistných podmínkách exportní pojišťovny.

(3) Na základě předložené žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovna může se žadatelem uzavřít pojistnou smlouvu,7) a nebyla-li smlouva o vývozu dosud sjednána, smlouvu o příslibu pojištění.8)

(4) Na pojištění vývozních úvěrových rizik není právní nárok.

§ 6

Podpořené financování a úhrada úrokových rozdílů

(1) Provozováním podpořené financování se pověřuje exportní banka. Podmínkou k provozování podpořené financování je, že akcie exportní banky jsou nejméně ze dvou třetin ve vlastnictví státu a ve zbývající části ve vlastnictví exportní pojišťovny. Stát vykonává svá akcionářská práva prostřednictvím příslušných ministerstev. Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na exportní banku ustanovení zvláštních zákonů upravujících bankovnínictví9). Stanovy exportní banky musí obsahovat kromě náležitostí stanovených v obchodním zákoníku

a) ustanovení o přednostním použití zisku pro doplnění fondů k zabezpečení činnosti exportní banky,

b) zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské či jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou činností exportní banky.

(2) Exportní banka provozuje podpořené financování podle § 1 odst. 3 a provádí související činnosti v souladu s bankovní licencí vydanou podle zvláštního zákona.1b) Exportní banka provozuje podpořené financování za podmínek běžných na mezinárodních trzích pro státem podporované vývozní úvěry a pro finanční služby související s vývozem.8a) Zdroje pro podpořené financování získává exportní banka především na finančních trzích. Náklady spojené s provozováním podpořené financování hradí exportní banka především z části úrokových výnosů, které jí zůstávají k dispozici v částce rovnající se fixní přírůžce ve výši 100 bazických bodů z úrokové sazby užitě při poskytování podpořené financování.

(3) Exportní banka nesmí mít podíl v právnických osobách, s výjimkou

a) právnických osob, jejichž předmětem činnosti je poskytování a převod mezibankovních plateb a přenos mezibankovních informací,

b) podílů v právnických osobách, které exportní banka získá a drží nejvýše do jednoho roku od jejich nabytí v souvislosti s uplatněním zajištění sjednaného podle § 8 odst. 5,

c) právnické osoby založené na dobu určitou za účelem zabezpečení poskytnutí podpořené financování a získání finančních zdrojů, kde je nebo má být exportní banka v okamžiku nabytí podílu většinovým společníkem; k získání podílu v takové právnické osobě je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí.

(4) Na úhradu ztrát exportní banky vyplývajících z provozování podpořené financování jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu. Ztráty jsou tvořeny rozdíly mezi zúčtovými úrokovými výnosy při poskytování dlouhodobého podpořené financování8a) sníženými o úrokové výnosy dle odstavce 2, úrokovými výnosy při dočasném využití finančních zdrojů pro podpořené financování a zúčtovými úrokovými náklady na získání zdrojů, poplatky písemně sjednanými mezi věřitelem a exportní bankou, spojenými se získáváním těchto finančních zdrojů, náklady na tvorbu rezerv a opravných položek podle zvláštních právních předpisů upravujících tvorbu rezerv a opravných položek pro banky, rozdíly mezi výnosy z operací s finančními deriváty a náklady spojenými s těmito operacemi, rozdíly měnových kurzů a ostatními náklady, které byly exportní bankou prokazatelně vynaloženy při získávání finančních zdrojů. Žádost o poskytnutí dotace na úhradu ztráty předkládá exportní banka Ministerstvu financí. Způsob a postup při předkládání žádosti o poskytnutí dotace na úhradu ztráty a způsob úhrady poskytnuté dotace stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

(5) Pokud exportní banka výjimečně překročí limity úvěrové angažovanosti stanovené podle zvláštních zákonů upravujících bankovnínictví9) a tuto skutečnost oznámí bezodkladně České národní bance, může Česká národní banka v odůvodněných případech poskytnout exportní bance lhůtu k tomu, aby dosáhla souladu s těmito limity.

(6) Při podpořené financování postupuje exportní banka podle všeobecných obchodních podmínek. Upravují-li poskytování refinančních úvěrů, musí všeobecné obchodní podmínky zároveň obsahovat maximální výši úrokové přírůžky bank, kterým jsou refinanční úvěry poskytovány k úrokovým nákladům, za které získaly refinanční úvěry a úvěry od exportní banky.

(7) Exportní banka podává jednou ročně Poslanecké sněmovně informaci o podpořené financování. Tato informace obsahuje zejména

a) údaje o exportní bance, především o výši jejího základního kapitálu, změnách ve složení ministerstev, která vykonávají akcionářská práva státu, změnách ve složení představenstva a dozorčí rady, a dále bilanci exportní banky,

b) údaje o provozování podpořené financování, především rozbor tohoto financování včetně teritoriální a odvětvové struktury, užití prostředků státního rozpočtu, dále údaje o vztahu mezi poptávkou po podpořené financování a možnostmi exportní banky tuto poptávku uspokojit jakož i údaje o předpokládaném vývoji zvýhodněného financování.

(8) Uplatněním výjimek podle odstavce 3 nejsou dotčena ustanovení zvláštního zákona o omezení bank při nabývání a držení podílů v právnických osobách.1b)

§ 7

Náležitosti žádosti o podpořené financování

(1) Žádost o podpořené financování, spojené s jednotlivým vývozem, předkládá žadatel exportní bance. Žadatelem o podpořené financování může být pouze banka vývozce, banka výrobce, banka investora, zahraniční osoba, vývozce, investor nebo výrobce.

(2) V žádosti o podpořené financování je žadatel povinen uvést

a) náležitosti uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) až d),

b) další údaje uvedené ve všeobecných obchodních podmínkách exportní banky,

c) identifikační údaje⁶⁾ o bance vývozce, bance investora nebo o bance výrobce, nejsou-li žadateli o podpořené financování, kterým má být poskytnuto podpořené financování.

(3) Žadatel o podpořené financování, kterému má být toto financování poskytnuto, je povinen poskytnout exportní bance údaje o svém základním kapitálu, o své bilanci a další údaje rozhodné pro posouzení jeho schopnosti zabezpečit návratnost poskytnutého podpořené financování.

(4) Na základě předložené žádosti o podpořené financování může exportní banka uzavřít smlouvu o poskytnutí úvěru, smlouvu o poskytnutí jiné finanční služby související s vývozem nebo smlouvu o příslibu úvěru nebo smlouvu o příslibu poskytnutí finančních služeb souvisejících s vývozem.⁸⁾

(5) Na podpořené financování není právní nárok.

§ 7a

Dorovnávání úrokových rozdílů

(1) Podmínkou dorovnávání úrokových rozdílů je

a) soulad vývozního úvěru s mezinárodními pravidly,

b) sjednání pevné úrokové sazby vývozního úvěru,

c) poskytnutí vývozního úvěru v eurech či amerických dolarech,

d) pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovnou,

e) skutečnost, že vývozcem není zahraniční společnost.

(2) Žádost o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů spojených s tímto vývozním úvěrem předkládá banka vývozce k rozhodnutí Ministerstvu financí. V žádosti o zařazení do systému dorovnávání úrokových rozdílů je banka vývozce povinna uvést kromě obecných náležitostí také

a) identifikační údaje⁶⁾ vývozce, dovozce a zahraniční osoby, které je vývozní úvěr poskytován,

b) předmět a hodnotu vývozu,

c) základní údaje smlouvy o vývozním úvěru, zejména hodnotu vývozního úvěru a časové rozložení jeho čerpání a splácení,

d) sjednanou pevnou úrokovou sazbu a

e) prohlášení, že vývozní úvěr je v souladu s mezinárodními pravidly.

(3) S žádostí o zařazení do systému dorovnávání úrokových rozdílů předkládá banka vývozce vyjádření exportní pojišťovny k možnosti pojištění vývozního úvěru. Ministerstvo financí může vyzvat banku vývozce k doložení návrhu smlouvy o vývozním úvěru a dalších údajů nutných k posouzení podmínek dorovnávání úrokových rozdílů. Banka vývozce je jediným účastníkem řízení.

(4) Na zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů není právní nárok. V případě jeho zařazení do systému dorovnávání úrokových rozdílů budou úrokové rozdíly dorovnávány mezi Ministerstvem financí a bankou vývozce po celou dobu trvání zařazení tohoto vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů.

(5) Banka vývozce zašle bez zbytečného odkladu Ministerstvu financí originál nebo úředně ověřenou kopii smlouvy o vývozním úvěru. Dorovnávání úrokových rozdílů je bance vývozce uhrazováno Ministerstvem financí ode dne prvního čerpání vývozního úvěru, který banka vývozce oznámí Ministerstvu financí nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne prvního čerpání vývozního úvěru.

(6) Banka vývozce předkládá Ministerstvu financí žádost o dorovnání úrokových rozdílů, nebo oznámení o převodu přebytku úrokových rozdílů, po uplynutí 6 měsíců ode dne prvního čerpání vývozního úvěru, nebo po dočerpání vývozního úvěru a v období splácení v pravidelných šestiměsíčních intervalech od prvního dne doby splácení vývozního úvěru až do úplného splácení vývozního úvěru. V případě vzniku přebytku úrokových rozdílů je banka vývozce povinna tento přebytek převést na příjmový účet státního rozpočtu vždy do 15 pracovních dnů ode dne odeslání oznámení o převodu přebytku úrokových rozdílů.

(7) V případě vzniku nároku banky vývozce na dorovnání úrokových rozdílů Ministerstvo financí provede úhradu

úrokových rozdílů do 15 pracovních dnů od doručení žádosti o dorovnání úrokových rozdílů.

(8) Ministerstvo financí provádí kontrolu dodržování podmínek a povinností stanovených tímto zákonem. V případě porušení těchto podmínek nebo povinností může Ministerstvo financí rozhodnout o lhůtě pro vyřazení ze systému dorovnávání úrokových rozdílů a o vrácení prostředků uhrazených ze státního rozpočtu po odpočtu přebytků úrokových rozdílů převedených bankou vývozce do státního rozpočtu a současně stanovit úroky z této částky v obvyklé výši.

(9) V případě, že banka vývozce nedodrží lhůtu pro převod přebytku úrokových rozdílů podle odstavce 6 nebo lhůtu pro vrácení prostředků uhrazených ze státního rozpočtu podle odstavce 8, je povinna uhradit penále ve výši 1 promile z dlužné částky za každý den prodlení, nejvýše však do výše dlužné částky.

(10) Způsob výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů a odměnu banky vývozce v závislosti na výši vývozního úvěru stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

§ 8

nadpis vypuštěn

(1) Stát ručí za závazky

a) exportní pojišťovny z pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2,

b) exportní banky ze splácení finančních zdrojů získaných exportní bankou a za závazky z ostatních operací exportní banky na finančních trzích.

(2) Vztahy, které vznikají mezi státem a zahraniční osobou, v jejíž prospěch je záruka podle odstavce 1 písm. b) poskytována, se řídí ustanoveními zvláštního zákona.12a)

(3) Neodporuje-li to právu jiného státu, ručí stát podle odstavce 1 písm. b) bezpodmínečně a neodvolatelně. Ministerstvo financí je oprávněno potvrdit státní záruku v písemné formě.

(4) K získání finančních zdrojů exportní bankou na kapitálových trzích je třeba souhlasu Ministerstva financí, pokud zvláštní zákon13) nestanoví jinak.

(5) K zajištění splácení poskytnutého podpořeného financování s výjimkou refinančních úvěrů je exportní banka povinna sjednat zajištění.

(6) V případě plnění státu z poskytnuté státní záruky je povinností exportní pojišťovny a exportní banky uhradit závazky vůči státu vzniklé z tohoto plnění postoupením pohledávek převzatých v souvislosti s pojištěním vývozních úvěrových rizik nebo s podpořeným financováním Ministerstvu financí, a to v rozsahu odpovídajícím podílu státu na úhradě závazků z poskytnuté státní záruky, pokud exportní banka sjednala zajištění.

§ 9

nadpis vypuštěn

Poskytování státní podpory podle tohoto zákona musí být v souladu se zvláštním zákonem upravujícím veřejnou podporu.14)

ČÁST DRUHÁ

DOPLNĚNÍ ZÁKONA Č. 166/1993 SB., O NEJVYŠŠÍM KONTROLNÍM ÚŘADU, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

§ 10

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb. a zákona č. 224/1994 Sb., se doplňuje takto:

V § 3 odst. 5 se na konci vypouští tečka a připojují se tato slova:

"a hospodaření Exportní garanční a pojišťovací společnosti, akciové společnosti, Praha, s prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik, a České exportní banky, akciové společnosti, Praha, s prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu k provozování zvýhodněného financování podle zvláštního zákona, jakož i hospodaření těchto společností s prostředky, za něž převzal stát záruky."

ČÁST TŘETÍ

§ 11

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

1) Směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních podmínek týkajících se pojišťování vývozních úvěrů pro transakce se střednědobým a dlouhodobým pojištěním.

Rozhodnutí Rady 2001/76/ES ze dne 22. prosince 2000 nahrazující rozhodnutí ze dne 4. dubna 1978 o používání jistých zásad v rámci státem podporovaných vývozních úvěrů - Ujednání o pravidlech pro státem podporované vývozní úvěry.

Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních publikovaná ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí uveřejněném ve Sbírce zákonů pod č. 191/1995 Sb.

1b) Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

2) § 2 písm. d) zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).

3) Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.

5a) Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 75/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).

5b) § 3 písm. m) zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

6) § 28 odst. 1 písm. a) až e) obchodního zákoníku.

7) § 788 a násl. občanského zákoníku.

8) § 289 a násl. obchodního zákoníku.

8a) Například Rozhodnutí Rady 2001/77/EC ze dne 22. prosince 2000 o uplatňování zásad rámcové dohody o projektovém financování v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů.

Rozhodnutí Rady 2001/76/EC z 22. prosince 2000 nahrazující rozhodnutí ze dne 4. dubna 1978 o používání jistých zásad v rámci státem podporovaných vývozních úvěrů - Ujednání o pravidlech pro státem podporované vývozní úvěry.

9) Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění zákona č. 60/1993 Sb.

12a) § 11 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.

13) § 45 a násl. zákona ČNR č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

14) Zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve znění zákona č. 130/2002 Sb.